

DECIZIE

07 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând recursul depus de către Svetlana Sviridova,
în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea Svetlanei Sviridova
împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terți procurorul-șef al Procuraturii
Anticorupție, Veronica Dragalin și Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu
privire la anularea actului administrativ,

împotriva încheierii din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins cererea reclamantei Svetlana Sviridova cu privire la repunerea în
termen a acțiunii și s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Svetlana
Sviridova,

constată:

La 17 martie 2023, Svetlana Sviridova a depus acțiune în contencios
administrativ împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terți procurorul-șef al
Procuraturii Anticorupție, Veronica Dragalin și Procuratura Generală a Republicii
Moldova, cu privire la anularea actului administrativ, solicitând anularea hotărârii
Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-94/2022 din 07 iunie 2022 „cu privire la
evaluarea rezultatelor etapei de selecție și nominalizarea candidatului la funcția de
procuror-șef al Procuraturii Anticorupție”.

Totodată, prin cererea de chemare în judecată, reclamanta Svetlana Sviridova
a solicitat repunerea în termen pentru contestarea hotărârii Consiliului Superior al
Procurorilor nr. 1-94/2022 din 07 iunie 2022.

În motivarea cerinței de repunere în termen, Svetlana Sviridova a invocat că,
despre încălcarea drepturilor sale de către procurorul-șef al Procuraturii
Anticorupție, Veronica Dragalin, a aflat abia la 10 martie 2023, atunci când a
primit răspunsul nr. 2130/23-3156 din 03 martie 2023, care în exercitarea
atribuțiilor sale, nu a adoptat ordonanță, în condițiile prevăzute de art. 265 alin. (2)
din Codul de procedură penală.

Prin notificarea din 20 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a acordat
reclamantei Svetlana Sviridova termen pentru depunerea motivelor de fapt și de
drept pe care își întemeiază cerere de repunere în termen.

Prin încheierea din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins
cererea reclamantei Svetlana Sviridova cu privire la repunerea în termen a acțiunii

și s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Svetlana Sviridova împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terți procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție, Veronica Dragalin și Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la anularea actului administrativ.

La 12 aprilie 2023, Svetlana Sviridova a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, recurs împotriva încheierii din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii recurate și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea acesteia în fond.

În motivarea recursului, Svetlana Sviridova a invocat că, la examinarea admisibilității acțiunii în contencios administrativ, completul Curții de Apel Chișinău nu a fost compus potrivit legii, fiind compus din 3 judecători, deși, urma a fi compus din 5 judecători.

La fel, recurenta a menționat că, din dispoziția nr. 45 din 27 decembrie „privind componența colegiilor și constituirea completurilor de judecată în cadrul Curții de Apel Chișinău pentru anul 2023” rezultă că în cadrul Curții de Apel Chișinău nu au fost constituite complete de judecată specializate pentru examinarea contestațiilor împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii din 5 judecători.

Acest fapt denotă că, în speță, au fost încălcate prevederile legale referitoare la compunerea instanței, eroare ce poate fi corectată doar prin anularea încheierii primei instanțe, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cauzei în complet de judecată format din 5 judecători.

La 25 aprilie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat, în adresa intimaților, pentru notificare, copia recursului depus de Svetlana Sviridova împotriva încheierii din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, explicându-le dreptul de a depune referințe asupra acestuia, însă, până la examinarea acestuia, intimații nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate de către Svetlana Sviridova.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform articolului 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a instanței de apel datează cu 06 aprilie 2023. Conform extrasului din extrasul din poșta electronică, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost notificată Svetlanei Sviridova la 07 aprilie 2023 (f.d. 18).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenele instituite de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ pentru demararea căii de atac în ordine de recurs, deoarece cererea de recurs motivată a fost depusă la 12 aprilie 2023 (f.d. 21, 22).

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate de recurentă și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente speței, completul Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Completul Curții Supreme de Justiție nu poate accepta argumentul augmentul, precum că examinarea admisibilității prezentei acțiuni urma a fi examinată în complet format din 5 judecători, conform art. 25 alin. (2) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996.

Or, în conformitate cu art. 1 din Codul administrativ, (1) legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la îndeplinirea activității administrative și a controlului judecătorec asupra acesteia.

(2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.

(3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sînt emise în temeiul legii și nu contravin ei.

În sensul art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de îndeplinire a activității administrative și a controlului judecătorec asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 191 alin. (3) din Codul administrativ, Curtea de Apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

În corespundere cu art. 193 alin. (2) din Codul administrativ, Curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.

Astfel, completul Curții Supreme de Justiție observă că, deși, art. 25 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996 stipulează că, contestațiile depuse împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii se examinează de un complet format din 5 judecători, la caz, sunt aplicabile prevederile Codului administrativ, deoarece au fost adoptate ulterior.

Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ depusă de către Svetlana Sviridova împotriva Consiliului Superior al Procurorilor corect a fost repartizată unui complet format din 3 judecători de la Curtea de Apel Chișinău.

Referitor la legalitatea în fond a încheierii din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs reține că, în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă

este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Totodată, în concordanță cu art. 207 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209.

Potrivit art. 209 din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. Pentru acțiunea în realizare, acțiunea în constatare și acțiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ.

Din materialele cauzei, completul Curții Supreme de Justiție reține că, la 07 iunie 2022, Consiliul Superior al Procurorilor a adoptat hotărârea nr. 1-94/2022 „cu privire la evaluarea rezultatelor etapei de selecție și nominalizarea candidatului la funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție”, prin care *inter alia* Veronica Dragalin a fost desemnată câștigător al concursului public de selectare a candidatului la funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție și a fost propusă Procurorul General pentru a fi numită în funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție.

Manifestându-și dezacordul cu hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-94/2022 din 07 iunie 2022, Svetlana Sviridova a contestat-o la 17 martie 2023, solicitând *inter alia* repunerea în termenul procedural de contestare a acesteia.

Prin notificarea Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2023, s-a acordat reclamantei Svetlana Sviridova termen pentru prezentarea motivelor de fapt și de drept pe care își întemeiază cerere de repunere în termen. Însă, potrivit materialelor dosarului, ultima nu s-a conformat cerințelor Curții de Apel Chișinău.

La capitolul dat, instanța de recurs atestă că, în conformitate cu art. 209 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel, și acest termen începe să curgă de la data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Potrivit site-ului oficial al Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-94/2022 din 07 iunie 2022 a fost publicată pe pagina oficială, astfel devenind publică și accesibilă tuturor.

În atare circumstanțe, se constată că, Svetlana Sviridova a depus acțiunea în instanța de judecată cu depășirea termenului legal de 30 de zile, prevăzut la art. 209 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, care este de decădere și nesusceptibil restabilirii.

Astfel, prima instanță just a respins cererea Svetlanei Sviridova cu privire la repunerea în termenul de contestare a hotărârii Consiliului Superior al

Procurorilor, din motiv că aceasta solicitare contravine prevederilor art. 65 alin. (1)-(2) din Codul administrativ.

Or, potrivit art. 210 din Codul administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător și pentru decizia cu privire la cererea de repunere în termen. Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi contestată cu recurs. Încheierea judecătorească de repunere în termen poate fi contestată doar odată cu fondul.

Conform art. 65 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Așa, partea poate fi repusă în termenul omis, dacă acesta nu a fost respectat din motive care nu au depins de voința părții, confirmate prin probe în modul prevăzut de lege.

Instanța de recurs observă că, în condițiile speței, reclamanta Svetlana Sviridova nu a invocat nici un motiv convingător și nu a administrat nici o probă pertinentă și admisibilă ce ar demonstra că s-a aflat în imposibilitate de a depune acțiunea în termenul legal, or, argumentul precum că, despre încălcarea drepturilor sale prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-94/2022 din 07 iunie 2022, Svetlana Sviridova a aflat abia prin recepționarea răspunsului nr. 2130/23-3156 din 03 martie 2023 este neîntemeiat, deoarece nu constituie o condiție obiectivă ce nu îi poate fi imputată. Or, nu poate fi acceptată ca fiind cale legală de apărare, invocarea propriei erori sau omisiuni.

Mai mult ca atât, o repunere arbitrară a cererii de chemare în judecată în termenul de procedură defavorizează partea oponentă, ceea ce poate fi tratat ca o violare a art. 6 CEDO. Or, limitele de termen (prescripția) impuse în vederea apărării judiciare a drepturilor pretinse a fi lezate, sunt acceptabile în interesul unei bune administrări a justiției, urmărind un scop legitim de a asigura securitatea raporturilor juridice și protejarea persoanelor ce ar putea fi acuzate împotriva învinuirilor lipsite de actualitate (stale claim) susceptibile de a provoca dificultăți în eliminarea și preîntâmpinarea actelor de injustiție.

În cauza Ponomaryov v. Ucraina 3236/03, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice. Instituirea exigențelor de admisibilitate nu urmăresc restrângerea accesului liber la justiție, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condițiile legii, ci exclusiv instaurarea unui ordin juridic indispensabil circuitului constituțional prevăzut în art. 20 din Constituție, prevenindu-se, astfel, abuzurile și asigurându-se protecția drepturilor și intereselor legitime ale celorlalte părți.

Astfel, sub aspect procesual, accesul liber la justiție se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acțiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept.

Potrivit practicii CtEDO, restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, spre exemplu, *Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others v. the United Kingdom*, Reports 1998-IV, p. 1660, § 72; *Malahov c. Moldovei*, hotărârea din 07 iunie 2007).

În același context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că accesul la justiție poate fi limitat, în special prin instituirea condițiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim, asigurându-se o proporționalitate între interesul persoanei și scopul legitim urmărit (*Guérin contra Franței*, 29 iulie 1998, § 37). Totuși, limitările nu trebuie să reducă la zero esența acestui drept. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiției și, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicați în proceduri trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (*Miragall Escolano ș.a. contra Spaniei*, 25 ianuarie 2000, § 33).

Prin instituirea admisibilității acțiunilor în contencios administrativ nu s-a urmărit restrângerea accesului liber la justiție, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condițiile legii, ci exclusiv instaurarea unui climat de ordine juridică, indispensabil, în vederea exercitării dreptului constituțional statuat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova, prevenindu-se, astfel, abuzurile și asigurându-se protecția drepturilor și intereselor legitime ale celorlalte părți.

Raportând aceste principii de drept la circumstanțele particulare ale cazului în speță, Curtea de Apel Chișinău corect a ajuns la concluzia că reclamanta nu a respectat termenul de contestare a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor, iar în consecință, întemeiat a declarat inadmisibilă acțiunea acesteia.

Conjunctura concluziilor trase de instanța de recurs și expuse supra profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia, cu menținerea încheierii recurate.

Conform articolelor 193, 194, 241 și 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3) din Codul administrativ, completul Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Svetlana Sviridova.

Se menține încheierea din 06 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea Svetlanei Sviridova împotriva Consiliului Superior al Procurorilor, terți procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție, Veronica Dragalin și Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Aliona Miron